

ECHO

Świdwina

W numerze:

- Z historii ziemi świdwińskiej
- Ślubowanie wójta
- Święto Konstytucji 3 maja
- Pożegnanie absolwentów liceum
- Wiosenny parkrun
- Wspomnienia z X MKA
- Wicemistrzowie świata w latino
- Wyniki w wyborach do Rady Miasta Świdwina i powiatów

GAZETA PROMOCYJNA WYDAWNICTWA ADAM MARSZAŁEK

2024, nr 305

ISSN 1428-2186

NAKLAD 5000 EGZ.

HONOROWI PATRONI XI MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU AZJATYCKIEGO ZAPROSZENIE NA KONGRES

Rangę XI Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego podkreślają patronaty ministra spraw zagranicznych RP **Radosława Sikorskiego**, ministra nauki i szkolnictwa wyższego **Dariusza Wieczorka**, wojewody kujawsko-pomorskiego **Michała Szybyła**, marszałka województwa kujawsko-pomorskiego **Piotra Całbeckiego** oraz prezydenta Torunia **Pawła Gulewskiego**.

K.G.

Minister spraw zagranicznych RP
Radosław Sikorski

Minister nauki i szkolnictwa wyższego
Dariusz Wieczorek

prof. **Joanna Marszałek-Kawa**,
kierownik naukowy Kongresu

Wierzmy, że już XI Międzynarodowy Kongres Azjatycki będzie tak jak poprzednie ważnym wydarzeniem naukowym, kulturalnym i biznesowym. Ważną jego częścią, oprócz ludzi nauki, kultury i biznesu, będą dyplomaci z państw azjatyckich. Całość obrad uzupełnią webinaria. Tak jak w latach poprzednich namacalnym owocem Kongresu będzie opublikowanie jego dorobku w kilku tomach. Tradycyjnie już patronat nad Kongresem objęli ministrowie: spraw zagranicznych, nauki i szkolnictwa wyższego, a także wojewoda kujawsko-pomorski, marszałek województwa kujawsko-pomorskiego, prezydent miasta Torunia, a także rektorzy czołowych polskich uniwersytetów. Mam nadzieję, że uczestniczący stacjonarnie w Kongresie będą mieli okazję zwiedzić także piękny Toruń. Tegorocznym gościem honorowym jest ambasada Chińskiej Republiki Ludowej.

J.M.-K.

Wojewoda kujawsko-pomorski
Michał Szybył

Marszałek województwa kujawsko-pomorskiego
Piotr Całbecki

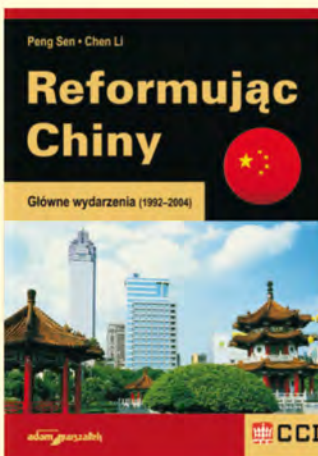
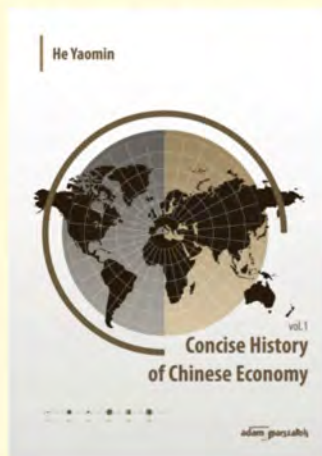
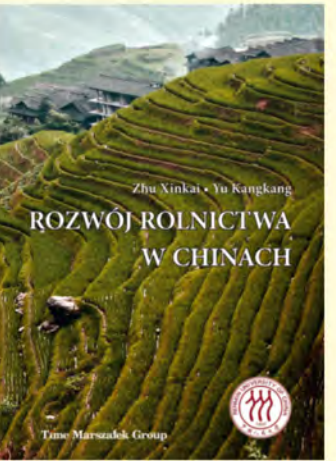
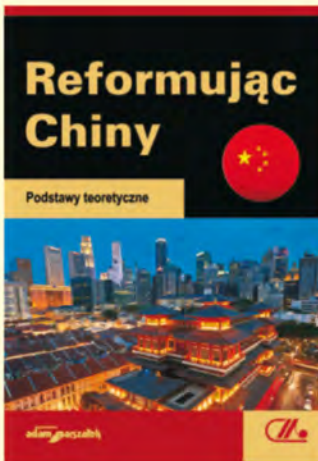
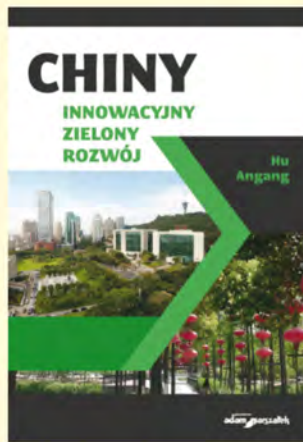
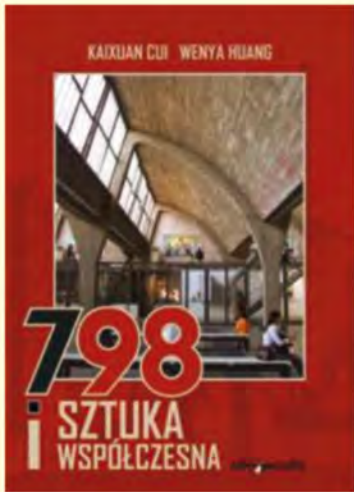
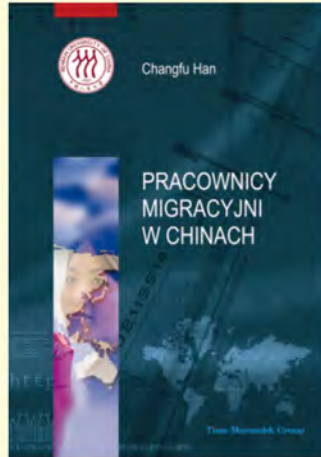
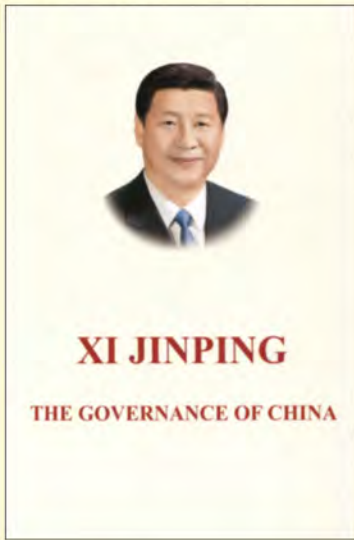

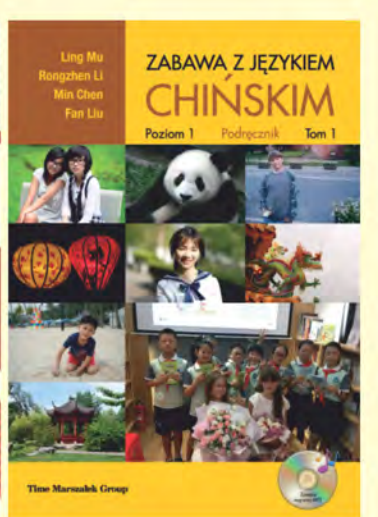
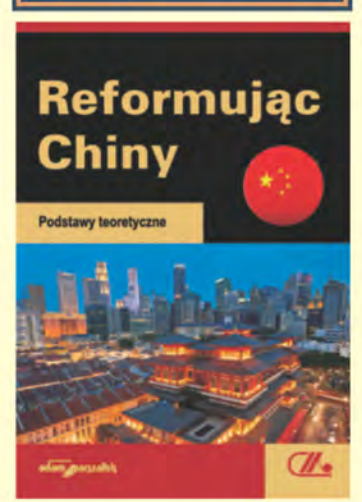
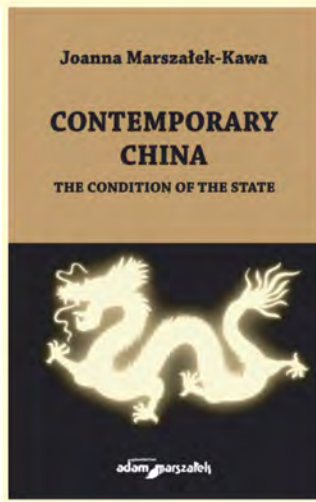
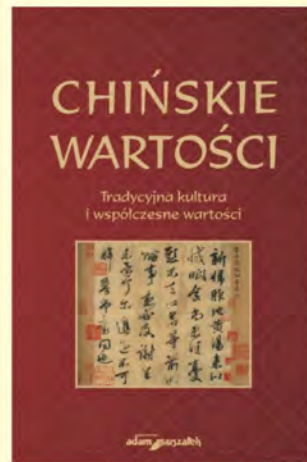
Prezydent miasta Torunia
Paweł Gulewski

CHINY GOŚCIEM HONOROWYM XI MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU AZJATYCKIEGO

Firmy i instytucje skupione w Marszałek Publishing Group od ponad 20 lat współpracują z chińskimi uczelniami i wydawnictwami. Efektem tej współpracy są wspólne seminaria i konferencje międzynarodowe oraz kilkaset publikacji wydanych wspólnie w Polsce i Chinach.

B.P.

WSPOMNIENIA Z X MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU AZJATYCKIEGO

Sala Mieszczańska w toruńskim Ratuszu Staromiejskim wypełniona była po brzegi. To właśnie tam, 18 maja 2023 roku, zainaugurowany został X Międzynarodowy Kongres Azjatycki. Wydarzenie rozpoczął Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego **Piotr Całbecki** jako partner strategiczny Kongresu. Podczas inauguracji głos zabrał również gospodarz Miasta Torunia Prezydent **Michał Zaleski**. X Międzynarodowy Kongres Azjatycki odbywał się w dniach 17–19 maja 2023 roku. W wydarzeniu uczestniczyło ponad 600 uczestników z 20 państw, takich jak ambasadory Azerbejdżanu, Chin, Uzbekistanu, Korei Południowej, Wietnamu czy Mołdawii. W Toruniu pojawiło się również wielu wybitnych polskich ekspertów z zakresu studiów azjatyckich i rozmówców, którzy debatowali w 50 panelach tematycznych dotyczących polityki, gospodarki, inwestycji, innowacji, współpracy międzynarodowej i kultury. B.P.

WYSTĄPIENIA GOŚCI X KONGRESU AZJATYCKIEGO

REKTORZY PATRONUJĄ KONGRESOWI AZJATYCKIEMU

Poszerza się grono naukowych patronów XI Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego. Do patronujących XI Kongresowi rektorów Uniwersytetu Warszawskiego oraz Uniwersytetu Szczecińskiego dołączyli rektorzy: Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytetu w Białymstoku, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Opolskiego, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Uniwersytetu w Siedlcach. Patronaty te podnoszą rangę kongresu, a także oznaczają wsparcie władz najważniejszych polskich uczelni dla tej inicjatywy.

M.D.

JM prof. dr hab.
Alojzy Z. Nowak,
rektor
Uniwersytetu Warszawskiego

JM prof. dr hab.
Waldemar Tarczyński,
rektor
Uniwersytetu Szczecińskiego

JM prof. dr hab.
Jacek Popiel,
rektor
Uniwersytetu Jagiellońskiego

JM prof. dr hab.
Jacek Woźny,
rektor Uniwersytetu
Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

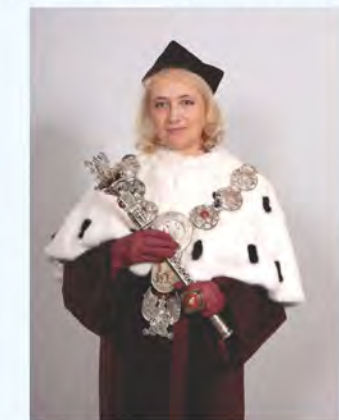
JM prof. dr hab.
Robert Olkiewicz,
rektor
Uniwersytetu Wrocławskiego

JM prof. dr hab.
Robert W. Ciborowski,
rektor Uniwersytetu w Białymstoku

JM prof. dr hab.
Mirosław Minkina,
rektor Uniwersytetu w Siedlcach

JM prof. dr hab.
Anna Wypych-Gawrońska,
rektor
Uniwersytetu Jana Długosza
w Częstochowie

JM prof. dr hab.
Radosław Dobrowolski,
rektor Uniwersytetu
Marii Curie-Skłodowskiej

JM dr hab. **Jerzy Andrzej
Przyborowski**, prof. UWM
rektor Uniwersytetu
Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

JM prof. dr hab.
Marek Masnyk,
rektor
Uniwersytetu Opolskiego

JM prof. dr hab.
Andrzej Tretyn,
rektor-elekt Uniwersytetu
Mikołaja Kopernika w Toruniu

WYNIKI W WYBORACH DO RADY MIASTA ŚWIDWINA

Regina Barszcz

Barbara Bujak

Krzysztof Kajder

Jolanta Kaliszewska

Michalina Komorowska

Jerzy Konat

Justyna Kondracka

Łukasz Lemańczyk

Monika Makowska

Izabela Markiewicz

Mirosław Dereń

Anna Parchoć

Wojciech Piątek

Marcin Popow

Klaudyna Zajchowska

WYNIKI W WYBORACH DO RADY POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO

Jerzy Anielski

Sebastian Basiejko

Robert Chaiński

Edyta Kocikowska

Mirosław Majka

Marek Makowski

Danuta Malitowska

Sławomir Nizioł

Jolanta Ogorzałek

Mirosław Pierz

Krystyna Pietras

Janusz Podpora

Monika Poręba

Ryszard Rozwadowski

Rafał Terlecki

Anna Thiel

Edward Wójcik

NAJLEPSZE PRACE DYPLOMOWE O POLSKO-CHIŃSKIEJ WSPÓŁPRACY

KĄCIK LITERACKI

W dniu 26 kwietnia Ambasada ChRL w Polsce wraz z Polsko-Chińską Radą Biznesu była gospodarzem ceremonii wręczenia nagród w VIII edycji konkursu na najlepszą pracę dyplomową dotyczącą współczesnej współpracy gospodarczej Polski i Chin. W wydarzeniu wzięli udział ambasador ChRL w Polsce **Sun Linjiang**, prezes Polsko-Chińskiej Rady Biznesu **Zbigniew Niesiołędzki**, zwycięscy studenci, ich opiekunowie, organizacje wspierające, sponsorzy oraz przedstawiciele społeczności studenckiej. Podczas uroczystości ambasador **Sun Linjiang** powiedział, że Polskę i Chiny łączy długa tradycja przyjaźni oraz długoletnia owocna współpraca w wielu dziedzinach. Ponieważ w tym roku przypada 75. rocznica nawiązania stosunków dyplomatycznych między Chinami a Polską, mamy nadzieję, że coraz więcej polskich studentów będzie kierować swoje spojrzenie na Chiny i będzie próbować jak najlepiej je poznać, aby stać się ambasadorami przyjaznej wymiany między dwoma państwami, którzy pomogą napisać nowy rozdział budowy chińsko-polskich relacji międzyludzkich i pragmatycznej współpracy.

Ambasada ChRL

WICEMISTRZOWIE ŚWIATA W LATINO

Uczniowie Zespołu Szkół im. Władysława Broniewskiego w Świdwinie: **Michalina Dojcz, Marcelina Mydło, Maciej Mydło, Zuzanna Dejewska, Michalina Chmielewska**, trenujący w Mobilnej Szkole Tańca „Iskra”, na zawodach w Warszawie zdobyli podwójne (w dwóch kategoriach tanecznych) wicemistrzostwo świata w World Championships Latin Standard.

ZS Świdwin

Jing Zhang, Duch tworzenia (Shen Si)

Ta wyjątkowa książka jest częścią serii poświęconej najważniejszym koncepcjom chińskiej filozofii, wartościom, sposobom myślenia i cechom kulturowym, zwłaszcza tym, które mają wpływ na rozwój współczesnej cywilizacji światowej i są zgodne ze wspólnymi wartościami rodzaju ludzkiego. Jedną z tych koncepcji, Shen Si, której poświęcona jest prezentowana książka, „[...] należy postrzegać jako podstawową kategorię myślenia związanego z twórczością artystyczną. Można na nie patrzeć z dwóch perspektyw, wąskiej i szerokiej. Ta pierwsza odnosi się do cech myślenia, sposobu działania umysłu i stanu psychicznego, który sprzyja tworzeniu artystycznych arcydzieł. Druga skupia się na uniwersalnym objawieniu cech myślenia, procesów myślowych i psychologicznego stanu twórczości artystycznej, obejmujących ważne elementy refleksji nad twórczością artystyczną, takie jak: doświadczenie estetyczne i artystyczne skojarzenia, artystyczna konceptualizacja, inspiracje do tworzenia, tworzenie obrazów w umyśle, a nawet estetyczne spełnienie. Co więcej, jest to również dynamiczne przedstawienie procesu myślenia kreacji artystycznej”.

Kluczowe pojęcia w chińskiej myśli i kulturze

Jing Zhang

Duch tworzenia
(Shen Si)

adam marszałek

Jing Zhang,
Duch tworzenia (Shen Si),
Wydawnictwo Adam Marszałek,
Toruń 2024, ss. 161.

ŚLUBOWANIE WÓJTA KAZIMIERZA LECHOCKIEGO

W dniu 7 maja 2024 r., podczas inauguracyjnej I sesji Rady Gminy Świdwin, odbyło się uroczyste ślubowanie **Kazimierza Lechockiego** obejmującego stanowisko wójta gminy Świdwin na kadencję 2024–2029. Ślubowanie złożyło również 15 radnych gminy. Podczas sesji dokonano wyboru przewodniczącej Rady Gminy Świdwin, którą została **Mariola Serafin**, z kolei na wiceprzewodniczących zostali wybrani **Elżbieta Brodziak** oraz **Piotr Sieradzki**. Ponadto powołano Komisję Rewizyjną w składzie: **Barbara Wróblewska**, **Jarosław Pisarczyk** i **Zbigniew Niedziałek** oraz Komisję Skarg, Wniośków i Petycji w składzie: **Barbara Wróblewska**, **Andrzej Szczurko** i **Artur Witkowski**.

UG Świdwin

233. ROCZNICA UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA

W uroczystości udział wzięli przedstawiciele władz samorządów, skarbnik miasta Świdwin **Magdalena Grad**, wicestarosta świdwiński **Zdzisław Pawelec**, przewodniczący Rady Powiatu **Jerzy Anielski**, sekretarz gminy Świdwin **Sebastian Basiejko**, radni Rady Miasta oraz powiatu, przewodnicząca oraz radni Młodzieżowej Rady Miasta Świdwin, przedstawiciele 1. Skrzydła Lotnictwa Taktycznego i 21. Bazy Lotnictwa Taktycznego w Świdwinie, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Nadleśnictwa Świdwin, dyrektorzy świdwińskich placówek oświatowych, społeczność szkolna i przedszkolna, przedstawiciele organizacji kombatanckich, pozarządowych, zakładów pracy, jednostek budżetowych, spółek miejskich oraz mieszkańcy miasta.

Po odśpiewaniu *Mazurka Dąbrowskiego* i odsłuchaniu hejnału miasta Świdwin oraz odczytaniu przemówienia burmistrza **Piotra Felińskiego** głos zabrała przewodnicząca Młodzieżowej Rady Miasta **Weronika Tudrujek**. Uroczystość uświetniły piosenką *Taki kraj* uczennice SP nr 3: **Zu-**

zanna i Michalina Trąbińskie, które przygotował **Robert Uss**. **Zuzanna Trąbińska** wyrecytowała wiersz *3 Maj*. **Janusz Piotr Kowalkowski** zaśpiewał pieśni *My pierwsza brygada* oraz *Nie zabieraj Boże dusz*.

Poczty sztandarowe wystawiły Rada Miasta Świdwin, SP nr 1 im. Orła Białego, SP nr 2 im. ppor. Emilii Gierczak, SP nr 3 im. Lotników Polskich, SP nr 4 im. Osadników Wojskowych, Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Zawodowego im. St. Żeromskiego, Zespół Szkół im. Wł. Broniewskiego, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział w Świdwinie, Policja oraz Straż Pożarna.

Kompanię honorową wystawiła 21. Baza Lotnictwa Taktycznego, dowódcą kompanii był ppor. **Paweł Szczepanowski**. Apel Pamięci odczytał mjr **Jarosław Barczewski**.

ŚWIĘTO BIBLIOTEKARZA

Krzysztof Szewczuk, dyrektor Centrum Kultury w Połczynie-Zdroju, z okazji Święta Bibliotekarza podziękował bibliotekarkom za pracę, zaangażowanie oraz wkład w rozwój gminnego czytelnictwa. W strukturze organizacyjnej CK w Połczynie-Zdroju funkcjonuje Biblioteka Główna im. Juliana Tuwima oraz cztery filie zlokalizowane na terenach sołectkich w: Gawrońcu, Kołaczcu, Redle i Popielewie. Naszymi bibliotekarkami są: Alina Wiśniewska, Mariola Marszałek, Elżbieta Stępnik, Ewa Sokółowska i Monika Milczarek. Pracę koordynuje Krystyna Zaniewska. K.Sz.

PREZES KUPUJE TIME

Prezes Adam Marszałek kupił od Anhui Publishing Group działającą od 12 lat w Polsce firmę Time Marszałek Group. Całą transakcję przygotował i przeprowadził znakomity prawnik Dominik Pahl z PAHL & ZIENTARSKA Kancelarie Adwokackie. K.G.

MATURY W ZS W ŚWIDWINIE

fot. ZS Świdwin

CZYTAJĄ „ECHO ŚWIDWINA”

plk pil. dr inż. Władysław Leśnikowski,
Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa

prof. Sergiusz Mikulicz,
były ambasador RP w Kambodży

Li Dan,
redaktor FLTRP

Peng Donglin,
dyrektor FLTRP

POŻEGNANIE ABSOLWENTÓW ŚWIDWIŃSKIEGO LICEUM

W piątek 26 kwietnia 2024 roku 80 uczniów liceum zakończyło 4-letnią naukę w Zespole Szkół im. W. Broniewskiego w Świdwinie. Dyrektor szkoły **Krzysztof Mrowiński** przypomniał, że w 55-letniej historii liceum jego mury opuściło już 5 099 abiturientów. W gronie tegorocznych absolwentów są ci, którzy uzyskali wyróżniające wyniki w nauce i wzorowe zachowanie. Do tej grupy należy 20 osób. Wzorowe zachowanie oraz najwyższą średnią ocen (5,63) na świadectwie ukończenia szkoły z białoczerwonym paskiem ma **Julia Szczepańska** z klasy 4a. Otrzymała ona pióro dla najlepszego absolwenta ufundowane przez Radę Rodziców. Ponadto z rąk przewodniczącego Rady Powiatu **Jerzego Anielskiego** oraz przewodniczącego Komisji Edukacji i Spraw Społecznych **Edwarda Wójcika** nagrody ufundowane przez starostwo powiatowe w Świdwinie otrzymało pięcioro uczniów z najlepszymi wynikami: ww. **Julia Szczepańska** (kl. 4a), **Aleksander Korszyłowski** (kl. 4a), **Weronika Filipiak** (kl. 4b), **Wiktoria Kluczewicz** (kl. 4b), **Zofia Lindobeja** (kl. 4b). Kolejne osoby z wyróżniającymi wynikami to z klasy 4a: **Aleksandra Baranowska**, **Łucja Maduń**, **Emilia Potasznik**, **Hanna Staruk**, **Ewa Szydłowska**, **Aleksandra Nawodzińska**, **Oliwia Sadowska**. Z klasy 4b: **Joanna Dobrowolska**, **Karolina Glegoła**, **Marcelina Mydło**.

Z klasy 4c: **Aleksandra Harhaj**, **Julia Gemza**, **Martyna Ogrodnik**, **Karolina Tyburska**, **Urszula Wojtan**. Na pochwałę zasłużyli także uczniowie ze 100% frekwencją: **Julia Szczepańska** (4a) i **Mateusz Szczepański** (4c). Za inne osiągnięcia, w tym bardzo dobre wyniki w nauce lub pracę na rzecz szkoły i klasy, nagrodzonych zostało jeszcze ponad 20 osób. Tego dnia ze wzruszeniem żegnali swoich uczniów nauczyciele, wychowawcy klas: **Agnieszka Żukowska**, **Andrzej Sawka**, **Dorota Chojnacka**, a także pracownicy administracji i obsługi oraz uczniowie młodszych klas. Abiturientów również wspierali licznie przybyli na uroczystość rodzice. Tegoroczni absolwenci naszego liceum otrzymali na pamiątkę od trzecioklasistów szkolne tarcze, z którymi 7 maja przystąpią do pierwszego egzaminu dojrzałości. Będzie to pierwszy krok do upewnienia się, że „nauka to podróż, która trwa przez całe życie”.

Małgorzata Olszewska, fot. Malwina Spychalska

Z historii miasta i ziemi świdwińskiej

PIERWSZE DNI, PIERWSZE TYGODNIE
POLSKIEGO ŚWIDWINA

cz. I

Sklep rodziny Koeppów,
po lewej przed Bramą

Pierwsza część wspomnień Eriki Koepp, przedwojennej świdwinianki z okresu tuż po kapitulacji III Rzeszy. Rodzina Koeppów miała sklep po lewej stronie Bramy Kamiennej (fot.). Autorka opisuje tragiczne przeżycia Niemców, którzy tu mieszkali przez wieki przed nami. Znam wiele takich relacji, kilka publikowałem.

Niektórzy pytają: „Dlaczego ty ciągle o tych Niemcach i Żydach”. Odpowiadam najgrzeczniej jak mogę: „Nie ciągle, ale te wydarzenia są historią mojego i Eriki miasta. Ona kochała to miasto, jak i ja kocham. Ona jest stąd i tak jak dla mnie ten maleńki punkcik na globie to jej i moja mała ojczyzna. Przeszłość i dzień dzisiejszy miasta nie była i nie jest nam obojętna”.

Czerwiec 1945: Powrót do Świdwina

W czasie ucieczki dotarłam tylko do Łobza. Wśród tłumu uciekinierów opowiadano, że Rosjanie wycofują się z Meklemburgii i wracają do ojczyzny. Wtedy to, pewnej niedzieli, odważyłam się razem z inną kobietą wyruszyć w drogę do Świdwina. Ulica Młyńska (Muchlenstrasse), Rynek i prawie cała ulica Kamiennej Bramy (Steintorstrasse) spalone. Ledwo dowierzam moim oczom, kiedy widzę nasz dom przy Bramie z szyldem firmy „Emil Koepp”. Nasze okna wystawowe są zabezpieczone i z daleka uderza mnie światło tego szyldu. Ktoś tu chyba jest?! Pukam i wołam. A tu nagle z okna sąsiedniego domu wychyla się znana mi kobieta i zaczyna mówić: „Powracający uciekinierzy widzieli panią Koepp gdzieś na plaży bałtyckiej, a jedna z córek Koeppów znajduje się u krewnych w Meklemburgii. Okna zabezpieczyła Friedchen Kohls, która też pozamykała dom. Twoja ciocia Emma

przebywa u swojej siostry Lieschen (Schmidt)”.

Pobiegłam na ulicę Łączną (Mittelstrasse) do Friedchen Kohls. „Eriko” – mówi ona – „jak to dobrze, że jesteś tutaj! Kto tutaj wraca powinien załatwić formalności pod tym adresem”. Jest wiele do opowiadania. Jeszcze wielu moich krewnych pozostało w Świdwinie. Z naszej rodziny jestem pierwsza, która powróciła. Friedchen prosi mnie, abym jak najszybciej przeniosła się do niej. Najpierw jednak muszę wrócić na moje miejsce pracy. Moja towarzyszką nie znalazła w mieście ani swojej córki, ani jej pracodawcy...

Od tygodnia jestem znowu w Łobzie. Polacy mówią: „Wszyscy musicie wynieść się stąd. Upieczcie sobie raz jeszcze chleba, abyście mogli zabrać ze sobą prowiant na drogę”. Wiem dobrze dokąd mam iść. Przekraczam jakiś bród, którym płynie Rega i tak wędruję z bochenkiem chleba, kawałkiem słoniny i nożyczkami w papie dachowej, długą drogą do Świdwina.

Melduję się jako córka rodziny z Kamiennej Bramy. Nie mogę tam spać, nadal panoszą się napady i włamania. Dlatego pozostaję u Friedchen. Pan Dammer (Alwin, dekarz Młyńska 5) naprawia dach naszego domu.

Lipiec 1945. Wypędzenie

W niedzielę 1 lipca byliśmy zaproszeni do cioci Lieschen na ulicę Dworcową

(3 Marca). Mieszkają tam także ciocia Ida, ciocia Emma i Schroederowie. Nagle z pracy przychodzi zdenerwowany Kurt Schroeder (dentysta, mieszkał na Młyńskiej 4): „Idźcie szybko do domu i pakujcie, co możecie. Wszyscy Niemcy muszą opuścić miasto! Mam zaświadczenie, że ze względu na moją pracę jako jedyne dentysty mogę tutaj pozostać”. Mamy nadzieję, że także ciocia Emma jest bezpieczna w swoim mieszkaniu i szybko udajemy się na ulicę Łączną. Wtedy przychodzą nagle polscy żołnierze, walą we wszystkie drzwi i wypędzają Niemców na ulicę. Jeszcze dzisiaj widzę ten obraz nieszczęścia: ulica Kamiennej Bramy w całości wypełniona ludźmi, którzy dźwigają swoje bagaże.

W mieście jest jeszcze 6 tys. Niemców, między nimi ci, którzy jako uciekinierzy znaleźli tutaj doraźną możliwość zamieszkania i inni, którzy właśnie wrócili do domu. My jesteśmy jeszcze razem ze szwagierką Lieschen i jej córką. Kiedy przed Zamkiem było pędzone stado krów, wmieszaliśmy się w to stado i mogliśmy niepostrzeżenie udać się w kierunku Przybysławia. Lieschen ma w Lankow (Łąkowo) siostrę, u której można mieszkać. Tam chce ona nas zaprowadzić. Dom siostry stoi pusty. W wiosce nie ma ludzi. Tutaj, poprzedniego dnia, dokonano wypędzeń. Nieliczni, którzy ukryli się, opowiadają nam o tym.

Znajdujemy pod dostatkiem jedzenia, także berlińskie ciasto. Murarz Voelz nic jeszcze nie wie o wypędzeniu. Rano ruszył do Świdwina, aby zaopatrzyć się w żywność i tam jeszcze pozostaje. Po kilku dniach dowiaduje się o położeniu i o tym, że w mieście zapanował spokój, a pozostający tam jeszcze Niemcy muszą się ponownie zameldować do pracy. Dom Friedchens został ponownie splądrowany. Maszyna krawiecka, która dla niej jako krawcowej jest tak ważna, została zabrana. Także Pani Schreiber ze swoim dzieckiem wróciła z prowincji do Świdwina. Udało jej się uniknąć wypędzenia, ponieważ w niedzielę była u krewnych. Pani Birkholz nie wróciła ze swoim dzieckiem. Także dwa domy w pobliżu pozostają puste.

Czternaście dni po wypędzeniu ciocia Emma wraca do Świdwina. Ją i ciotkę Lieschen wypędzono 1 lipca. Ciocia Emma miała wtedy 79 lat. Już od dawna nie mogła odwiedzić cmentarza. W ciągu dwóch dni pociągiem pełnym wypędzonych dojechała do Łobza, do-

103

Rud. Sawiński, Kaufm., Steintorstr. 14
Tel. 73 Teleg.-Adr.: Sawiński-Steintorstr. Postfachkonto Stettin 6905

Vermögensverwaltung, Finanzierung
Diskontierung von Wechseln
Erdienung aller sonstigen bankgeschäftl. Angelegenheiten
Bereitwillige Erteilung sachgem. Auskünfte u. Ratschläge in allen Fragen, welche die Anlage von Kapitalien, Erbschafts-Regulierungen etc. betreffen.

Kurt Schröder, Dentist

Mühlenstraße 4 Mühlenstraße 4

Sprechstunden: Wochentags 9-12 Uhr vormittags und
1-6 Uhr nachmittags, Sonntags 9-12 Uhr vormittags

Heinrich Scherbarth

Bahnhofstr. 13 Malermeister Tel. 310

Ausführung sämtlicher Malerarbeiten
Moderne Zimmerdekorationen.
Lager von Tapeten. Solaleisten.
Möbel - Lackieranstalt

Reklama prasowa zakładu
dentystycznego Kurta Schroedera

łączyła do ręcznego wózka obcych ludzi i pozwoliła się prawie ciągnąć, aż całkowicie zaniemogła. Wtedy pożegnała się ze swoją 65-letnią siostrą Lieschen i pozostała w przydrożnym rowie. Z trudem wreszcie wyszła z tego rowu i przez kilka dni odpoczywała w Słonowicach. Wróciła do Kurta Schroedera, o którym wiedziała, że pozostał, ponieważ był potrzebny. Także ciocia Lieschen wróciła później do Świdwina. Opowiadała o swoim 100-kilometrowym marszu pod polską strażą aż do Szczecina. Po drodze zatrzymywali się często zaopatrywali w opuszczonych wioskach. Po drugiej stronie Odry poddała się swemu losowi. Wielu ludzi, którzy nie wiedzieli gdzie mają szukać wsparcia, ulokowali

się w stodole pod Szczecinem. I tak ciocia Lieschen, częściowo potajemnie na wozie z żywnością, powróciła do Świdwina. Polskie rodziny weszły do miasta, zajęły dobrze utrzymane domy i gospodarstwa.

Dopisek do wielkiego wypędzenia:

Ja wiem, że moja starsza siostra w czasie ucieczki dotarła w okolice Kamienia, tam 24 czerwca ponownie doświadczyła tego wypędzenia. Píše ona w jednym z listów: „Nie miałyśmy żadnego wyboru. Musieliśmy się kierować na zachód, dotarliśmy do Wolina i dalej mogliśmy udać się tylko z bagażem podręcznym. Mój wózek i inne rzeczy: łóżko, ręcznik kąpielowy, buty, wszystko musiało tutaj zostać. Miałam

tylko kilka kanapek i z trudem posuwałam się naprzód. Bieda na wiejskich drogach była ogromna. Podpadło mi, że bardziej leżące na wschód powiaty pomorskie wyraźnie zostały latem oszczędzone. Mogę sobie to tylko tak wytłumaczyć, że w międzyczasie zawarto układ poczdamski¹ i Polacy nie musieli udowadniać, że nie ma już Niemców na tym terenie”.

Latem 1946 ruszyła nowa fala wypędzenia, tym razem kolejną i statkiem. Pod wezwaniem: powrót niemieckiej ludności do ojczyzny.

opracował Zbigniew Czajkowski

¹ Konferencja Wielkiej Trójki zwycięskich mocarstw od 17 lipca do 2 sierpnia 1945 roku.

PIERWSZOMAJOWE SPOTKANIE BYDGOSKIE SPOTKANIE

W leżącej nad Drwęcą uroczej posiadłości rodzinnej prezesa **Jacka Rutkowskiego** odbyło się spotkanie, w którym uczestniczyli **Joanna i Dominik Zielińscy, Grażyna i Michał Lewandowscy, dr Dawid Gawlik, prof. Janusz Mariański** oraz **dr Adam Marszałek**. W roli gospodyni wystąpiła **Anna Gawlik**, której talenty kulinarne chwalili wszyscy uczestnicy spotkania.

D.K.

W bydgoskim hotelu Metropol odbyło się spotkanie, którego uczestnicy dyskutowali o problemach współczesnego budownictwa. Zwrócono między innymi uwagę na niestabilność rynku mieszkaniowego. W spotkaniu wzięli udział: **Robert Bogusławski, prof. Janusz Mariański, Jolanta Pólgęsek**, prezes dr Adam Marszałek oraz gen. **Marian Dering**.

K.G.

WIZYTA PANI RADCY-MINISTER

W przededniu XI Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego odwiedziła Toruń **Li Danhog**, radca-minister Ambasady Chińskiej Republiki Ludowej, której towarzyszyli: **Yang Liyang**, zastępczyni ambasadora, dyrektor Wydziału ds. Prasowych i Publicznych Ambasady oraz **Li Yuntong**, III sekretarz Ambasady ChRL. W trakcie obiadu roboczego omówiła ona z organizatorami Kongresu, których reprezentowali: **Marta Krużewska**, dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego oraz **Marek Ryłow**, starszy inspektor w Biurze Promocji Gospodarczej i Inwestycyjnej UM, prezes Towarzystwa Azji i Pacyfiku dr **Adam Marszałek** i jego żona **Halina** program Kongresu oraz jego logistykę.

z.k.

WIOSENNY PARKRUN ŚWIDWIN **JULIA MISTRZYNIĄ POLSKI**

Przy pięknej wiosennej pogodzie, na trasie 325. spotkania parkrun Świdwin pojawiło się 38 osób. Swój debiut na trasie zaliczyli: Elżbieta, Barbara, Leszek, Krzysztof i Antoni. Swoje nowe rekordy życiowe ustanowili: Michał, Szymon i Maciej. Z wielką radością powitaliśmy dziś rodzinę Dostatni, którzy mocną ekipą przyjechali z Kościerzyny i Poznania. Kierowniczką tej wesołej rodziny była Ela ze Świdwina, jej synowie i reszta rodziny: Leszek, Grzegorz, Michał, Aneta, Kasia, Klaudia oraz wnuki Liliana, Michalina, Olaf i Jasek. Swój 50. parkrun wybiegał Andrzej z Drawska Pomorskiego. Wolontariusze na mecie to: **Agata Dobrowolska, Jurek Krawczyk, Waldemar Perkowski, Paweł Gasz-told, Olaf Dostatni** oraz **Elżbieta i Wiesław Gasek**. Na mecie pierwszy zameldował się **Grzegorz Dostatni**, a z pań pierwsza finiszowała **Wanda Wojciechowska**.

Wiesław Gasek

W Gdańsku odbyły się XII Mistrzostwach Polski w Fitness Sportowym. Reprezentująca Świdwin uczennica SP1 **Julia Szewczyk** zajęła I miejsce w kategorii Fitness Dance oraz III miejsce w Debiutach. Sz.G.

ROZMOWA PRAWNIKÓW

Z roboczą wizytą gościła w Wydawnictwie Adam Marszałek dr **Natalia Daško**. W rozmowie z dr. **Danielem Kawą** omówiła plan wydawniczy kierowanej przez niego redakcji prawnej. Pani doktor jest pracownikiem naukowym Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, ale również prowadzi odnoszącą duże sukcesy własną kancelarię adwokacką. K.G.

ECHO
Świdwina

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń, tel. 56 664 22 35
e-mail: iwona@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl/echoswidwina
Adres Redakcji: „Echo Świdwina”, ul. 3 Marca 25, 78-300 Świdwin, tel. 512 325 892
Druk: Drukarnia Grado, ul. Warszawska 54, 87-148 Łysomice, tel. 56 678 34 78

wydawnictwo
adam
marszalek

Redaguje kolegium w składzie: Elżbieta Wielgosz (redaktor naczelna), Iwona Nadolska-Bartosiak (z-ca redaktor naczelnej), Paweł Jaroniak (redaktor prowadzący), Krzysztof Galus (redakcja techniczna), Michał Dahl, Szymon Gumienik, Daniel Kawa, Joanna Marszałek-Kawa, Bartosz Płotka, Katarzyna Szczutkowska, Anna Terlecka, Joanna Zakrzewska